

С Т А Н О В И Щ Е

ОТ ДОЦ. Д-Р ЦВЕТА НИКОЛОВА ТОДОРОВА
КАТЕДРА ПО ЕТНОЛОГИЯ
ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

ОТНОСНО: УЧАСТИЕТО В КОНКУРС ЗА ДОЦЕНТ
НА ГЛ. АС. Д-Р МИРА НИКОЛАЕВА МАРКОВА
ПО НАПРАВЛЕНИЕ 3.1 СОЦИОЛОГИЯ, АНТРОПОЛОГИЯ,
НАУКИ ЗА КУЛТУРАТА (ЕТНОЛОГИЯ – ЕТНОЛОГИЯ НА ГРАДА),
ОБЯВЕН В ДВ БР. 43 ОТ 7 ЮНИ 2011 Г.

Имам преки впечатления от личностните и професионалните качества на д-р Мира Маркова още от 1990 г. (над 20 години вече), когато се постави началото на нашите контакти между преподавател и студент. По време на следването си тя се открояваше както в аудиторията (с участия в упражнения, с курсови работи и на изпит), така и по време на теренната практика с високо чувство на отговорност, отлична подготовка, задълбоченост, интелигентност, колегиалност и личностен чар. Тези свои качества тя доразви и обогати през годините вече като преподавател и колега. Не е случаен факт водещото място, което ѝ отрежда студентската аудитория в номинацията на асистентския състав при Историческия факултет.

Иска ми се да споделя и още едно свое наблюдение относно възпитаниците на катедрата. Става дума за онова поколение студенти като това на д-р Мира Маркова, които завършиха специализацията по етнология, значително по-тясно обвързана с историческите познания и умения. Това определено дава своето положително отражение върху техните научни търсения и изследвания, върху техните умения като специалисти, съчетаващи успешно историческото и етнологичното знание.

1. През годините съм наблюдавала и участвала в обсъждания на изследователските разработки на д-р Мира Маркова в областта на традиционната култура като дипломна работа (*Бабата – акушерка и лечителка в българската народна култура*, 1995) и като дисертационен труд (*Селото в Средна Стара планина (края на XIX–XX век*, 2001). Тези изследователски проучвания формират необходимата професионална основа за бъдещите ѝ преподавателски изяви и опит като асистент в Катедрата по етнология при Историческия факултет по такива дисциплини като *Българска етнология*, *Етнология*, *Извъневропейска етнология*, както и като преподавател с лекционни курсове

по *Славянска етнология*, по *Вяра, обред и локални традиции* в бакалавърска степен и с лекционни курсове в магистърските програми *Регионални традиции и музейна мрежа* (*Културен туризъм, съвместна магистърска програма между катедрата по Етнология на ИФ и катедрата по Туризъм на ГГФ при СУ*), *Локални традиции, календарни празници и фестивали* (*Икономика и мениджмънт на туризма на историческото наследство, съвместна магистърска програма между ИФ и Стопански факултет на СУ*).

2. В този широк спектър от разнообразна проблематика в преподавателската дейност на д-р Мира Маркова прави впечатление едно сравнително ново направление в нейните научни и преподавателски интереси. Това са проблемите на локалните градски култури, намерили подобаващо място в подготовката на новите лекционни курсове по *Етнология на града* в бакалавърска степен и *Локалните градски култури* в магистърска степен. По своя същностен обхват тези курсове включват преди всичко проблематиката на градската култура, което само по себе си означава сериозно разширяване на обсега на научните и преподавателските изяви на д-р Мира Маркова.
3. Такава е причината да съм приятно удовлетворена и да оценявам изцяло положително публикувания от д-р Мира Маркова хабилитационен труд на тема: *Локалните градски култури. Етнологическо изследване на Софийския квартал Редута и град Стрелча през ХХ – началото на ХХІ век*, Русе. 2011. В съвременната интерпретация на антропологичния анализ според виенския учен Герт Дресел интересът на изследователите вече е насочен и към това *как индивиди и колективи интерпретират своя собствен свят и как във взаимодействието на най-различните начини на тълкуване, поведение и действие се конструира историята* от една страна, а от друга – се изследва антропологично всекидневието на различните култури в съответните жизнени пространства. Така се оформя съвременният модерен диалог между антропологията и историята. В същото време особена важност придобива въпросът за културното многообразие, включващо представянето на индивидите и социалните групи в тяхната субективност, в тяхната собствена логика, като изконни човешки преживявания в контекста на микроисторическия поглед върху столичния квартал и малкия град. Това, което е

избрала и се е постарала да покаже на основата на конкретен емпиричен материал д-р Мира Маркова. Чрез този свой избор авторката се стреми преди всичко да разкрие културния код на малките градски структури и общности в контекста на динамичния урбанизъм като начин на живот. Обобщеният образ на периферния столичен квартал и на малкия град до голяма степен откроява белезите на малките общности, запазили тесните си традиционни роднински и лични връзки. *Всекидневният живот може още да се дефинира в обозримото пространство на селото, градския квартал, малкия град, които видимо не са загубили своето значение – разсъждава Герт Дресел. Инициативата на етнологата и историка за изследване на локалните пространства и идентичности в случая подпомага създаването на бъдещи локални проекти и нови локални връзки, призвани да действат стимулиращо и съживяващо както върху кварталната интимност, така и върху интимността на малкия град* (Дресел 1996: 134–135) Така градът със своята феноменална сложност се поддава образно на толкова преводи, колкото културни кодове са заложили в него. Видимо тази проблематика е допаднала на изследователските предпочитания на д-р Мира Маркова, за което свидетелстват посочените в списъка на публикациите ѝ заглавия като: *Локалността в живота на българската столица през XX в. (Историко-етнологическо изследване)*, *Локални традиции в идентичността на малкия български град в края на XX – началото на XXI в. (Етнологическо проучване по примера на Стрелча)*, *Локалната идентичност в големия град (Етнологическо изследване)*, *Local Identity in the Big City /Ethnological Research/*. – In: *Balkan and Baltic States in United Europe: Histories, Religions and Cultures*, *Локална идентичност, жителски разкази и исторически спомен* и др.

В заключение на основата на впечатленията си от преподавателската и научноизследователската дейност на д-р Мира Маркова в Катедрата по етнология при Историческия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски” имам всички основания да предложа на почитаемото Жури да бъде одобрена кандидатурата на гл. ас. д-р Мира Николаева Маркова в конкурса за хабилитация като доцент по Етнология – Етнология на града.

12 октомври 2011 г.

Изготвил: доц. д-р Цвета Тодорова

